

گفتشگم با بازیگران

حجم آن

□ احمد ساعتچیان

ژاله صامتی بازیگر تئاتر، سینما و تلویزیون و دانشجوی رشته نمایش است. او کار بازیگری را بانمایش «کاکاسیاه» آغاز کرد و پس از آن در نمایش و سریال‌های مختلف تلویزیونی حضور یافته است که در این میان می‌توان به یحیی و گلابتون، سفر به سرزمین ملانک، چراگی برای شبانگاه و پیگرد اشاره کرد. صامتی برای نخستین بار در دت یعنی دختر ساخته ابوالفضل جلیلی بازی در سینما را تجربه کرد و در سایه به سایه علی ژکان در خشید. آخرین فیلم او خفاش تام دارد اثر علی اصغر شادروان که هم اکنون در حال نمایش است. به همین بهانه گفتگویی با این بازیگر جوان انجام دادیم که امیدوارم موردنو توجه چوانتندگان قرار گیرد. در همین جا به علاقمندان بازیگری و عده‌ی می‌دهیم که این گفتگوها را بازیگران جوان نیز ادامه داده و به این طریق روزنه‌ای بر شیوه و چگونگی مفهوم بازیگری بگشاییم.

□ کار بازیگری را از کجا شروع کردید و اساساً از چه زمانی به بازیگری علاقمند شدید؟
□ من از اداره تئاتر و بانمایش کاکاسیاه شروع کردم. در آن زمان کار موقعي بود حتی سفری هم به آلمان داشتم و یک سال و نیم در تهران اجراء کردیم. بعد از آن کار سینمایی را شروع کردم، وارد دانشگاه شدم و در رشته نمایش ادامه تحصیل دادم. و اکنون هم سال چهارم رشته نمایش هستم.

□ از هنر بازیگری چه تعریفی دارید؟
□ به نظر من تعریف خاصی ندارد بیشتر زندگی است و زندگی تعریفی ندارد.

□ بازیگری امر ساده‌ای نیست اینکه جای کسی دیگری پاشید. بازی در نقش‌های متفاوت چگونه است؟
□ بهر حال کسی که از بیرون نظاره گر کاری پاشد بهتر می‌داند. معمولاً من با چنین افرادی زیاد برخورد نکردم و اکثراً آن چیزی را که آنها خواهان انجام دادن آن بوده‌اند، بازی کردم.
□ چقدر به شناخت مشخصی بعنوان یک بازیگر رسیده‌ای؟
□ بعضی وقتها از خاطرمن می‌رود که یک بازیگر. سوار اتوبوس می‌شوم و متوجه می‌شوم که مردم به یکیگر اشاره می‌کنند که فلانی را بین در آن موقع احساس می‌کنم مگر من چه اشکالی دارم. بعد از چند لحظه بخودم می‌آیم که من

□ بعنوان یک بازیگر ابعاد مختلف نقش را چگونه به پیشنهاد انتقال می‌دهید؟

□ از خود مردم گرفته می‌شود. کار خاصی انجام نمی‌دهیم. بنظرم همه آدمها تمام ابعاد انسانی را دارا هستند. خوبی یا بدی، حسادت، غرور، گذشت، ... منتظر در بعضی‌ها بازتر می‌باشد. تعدادی مهربانند و عده‌ای دیگر اخمو. دلیل بر این نیست که این آدم اخمو، آدم بدی باشد. ولی بازیگر این ابعاد را پررنگ‌تر می‌کند و آنها را از درون خود به بیرون منتقل می‌کند. خب مثلاً حالاً من قرار است نقش یک آدم بددجنسی را باز کنم، آن حس بددجنسی در اصل حس بددجنسی خودم می‌باشد. یعنی ژاله صامتی هم آدم بدی می‌تواند باشد همانطور که می‌تواند مهربان نیز باشد. من همیشه معتقدم که بازیگرها فقط کمی جسورتر هستند. در غیر اینصورت فرقی با آدمهای عادی نداریم.

در فلان فیلم یا سریال بازی کرده‌ام و باقی قضایا... و سپس مردم جلو می‌آیند و از آدم سوال‌های متفاوتی می‌کنند. آن موقع تازه به یاد می‌آورم که یک بازیگرم.

□ وقتی در فیلم یا سریالی که بازی می‌کنید و بعد به تماشایش می‌نشینید می‌توانید از نظر احساسی از آن دور شوید؟

□ من زمانی که کار می‌کنم خورد و خوارک و خلاصه زندگی ام اشتفته می‌گردد. و تأثیر بدی برایم دارد. بعضی می‌گویند پس مسئله تکنیک چه می‌شود. تکنیک درست ولی با تأثیر نقش بر روی بازیگر بسیار است. کسی که انکار کند راست نمی‌گوید، امکان ندارد که به جای کسی بازی کنم و از نقش تأثیر نگیرم. مثلاً برای بازی به شهرستان می‌روم چند ماه مجبوریم حالات و لهجه یک شهرستانی را بازی کنم و قرار باشد هیچ تأثیری هم نگیریم؟ و در مورد اینکه کارهایم را تماشا کنم کم پیش می‌آید که حس خوبی داشته باشم مثلاً احسان می‌کنم در این صحنه کم کاری کرده‌ام، به دلایل مختلف. بطور مثال من همیشه سعی کرده‌ام کارهایی که قرار است دوبله شود، حسن آن شخصیت را از خودم دور نکنم.

□ آیا تاکنون نقشی را پذیرفته‌اید که به خودتان نزدیک باشد؟

□ گلابتون تنها نقشی بود که به خودم نزدیک بود تا حدودی هم داشت ارغوانی. در نمونه‌های دیگر فیلم‌هایم نیز بوده‌ام اما نه به شدت این دو.

□ کدامیک از کارهایتان را بیشتر می‌پسندید؟

□ سایه به سایه تنها کاری است که راضی ام چون همه چیزش درست بود.

□ کار با آقای ژکان چطور بود؟
□ کارگردن بسیار مسلطی است. من شخصاً خیلی راضی بودم و بازیگر را راحت می‌گذارم.

□ به نظرتان بازیگرانی که از تئاتر به سینما می‌آیند چقدر در نحوه انجام بازی شان تفاوت دارد. یا تفاوت بازیگری در تئاتر و سینما چگونه است؟

□ خب بازیگری که از تئاتر می‌آید خیلی بهتر است چون مرحله بشیار ویژه‌ای را گذرانده است. بازی در تئاتر و سینما چندان تفاوتی با یکدیگر ندارند. فقط بلزیگری در سینما کمی ظرفی‌تر است. چیزی اضافه ندارد. آنها که از تئاتر می‌آیند ظرفیت‌ها را بهتر می‌توانند درک و بازی کنند برای اینکه درشت آن را انجام داده‌اند و حالاً می‌خواهند ریز آن

□ اولین باری که جلوی دوربین قرار گرفتید چه احساسی داشتید؟

□ من هیچ وقت دوربین را ندیدم. شخص من اولین کارم دت کار آقای ابوالفضل جلیلی بود که تاکنون نیز توفیف می‌باشد، سال دوم دبیرستان بودم و یک سکانس هم بیشتر بازی نداشتیم و بخاطره‌های نوش برای بازی در فیلم داشت ارغوانی انتخاب شدم. دوربین را اصلاً حس نکردم و علت آن را هم به نظرم این بود که بازی نکرم.

□ چقدر کارگردن در بازی و ازایده نقش بهتر مؤثر است؟

□ خب خیلی مهم است. بازیگر وقتی با کارگردانش راحت باشد و پالپکس؛ البته بازیگرها با یکدیگر متفاوتند عده‌ای دوست دارند کار خودشان را بکنند و دسته دیگر مایلند که کارگردن به آنها بگویید که چکار باید بکنند. معیارها متفاوتند.

□ بیشتر سعی می‌کنید مطیع و تابع کارگردن باشید؟

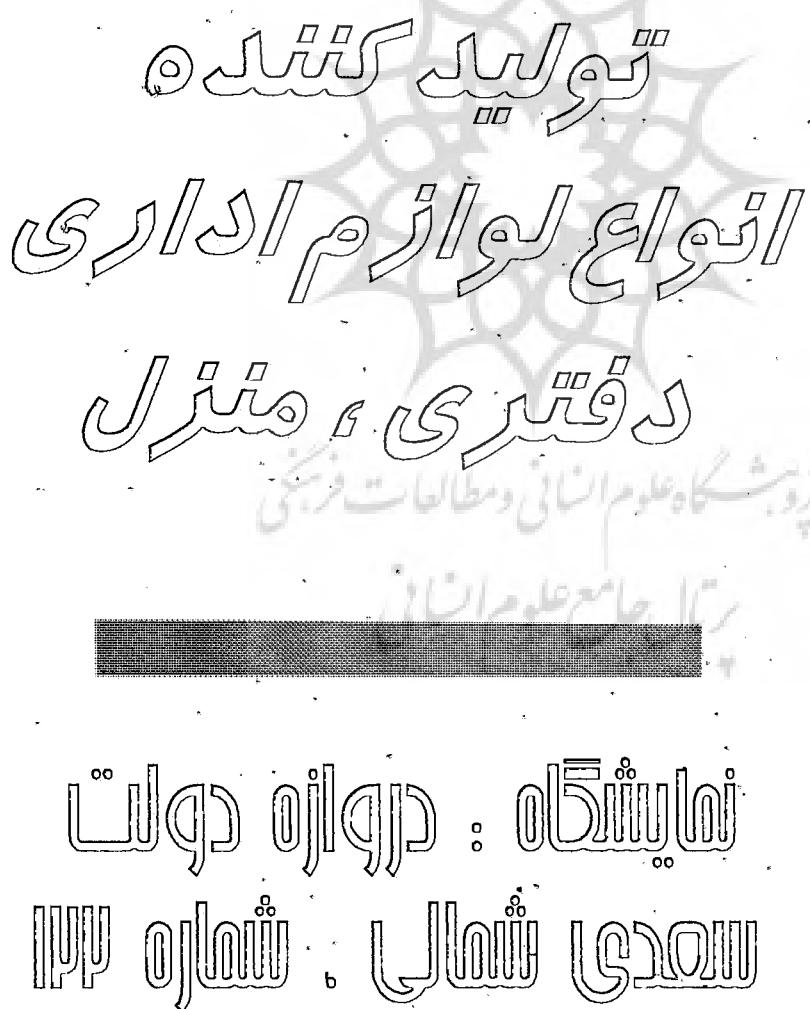
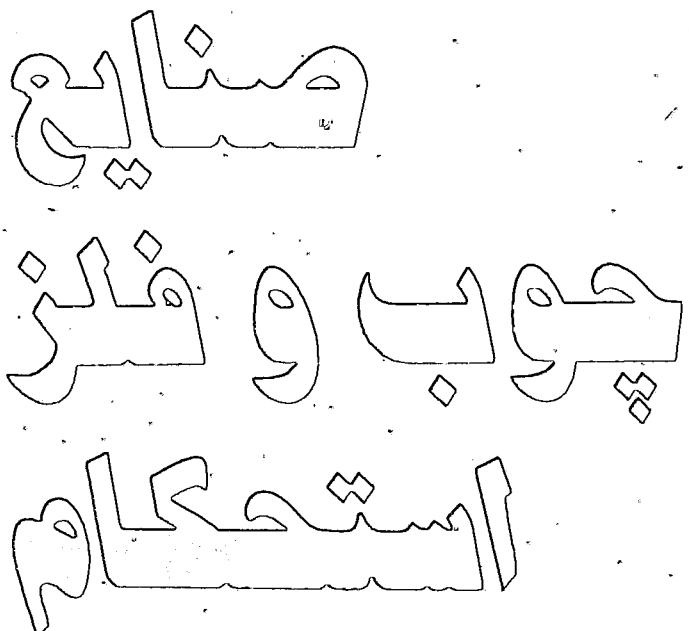
□ بهر حال کسی که از بیرون نظاره گر کاری باشد بهتر می‌داند. معمولاً من با چنین افرادی زیاد برخورد نکردم و اکثراً آن چیزی را که آنها خواهان انجام دادن آن بوده‌اند، بازی کردم.

□ چقدر به شناخت مشخصی بعنوان یک بازیگر رسیده‌ای؟

□ بعضی وقتها از خاطرمن می‌رود که یک بازیگر. سوار اتوبوس می‌شوم و متوجه می‌شوم که مردم به یکدیگر اشاره می‌کنند که فلانی را بین در آن موقع احساس می‌کنم مگر من چه اشکالی دارم. بعد از چند لحظه بخودم می‌آیم که من

را انجام دهد.

تلفن: ۰۵۱-۷۵۳۲۱۰۳-۷۵۳۰۵۵۱-۳۷۴۵۱۲۸

سینما تئاتر ۹

□ سینما برایتان چقدر مهم است و چقدر با آن زندگی می‌کنید؟

□ خب خیلی مهم است من به همان اندازه که تئاتر را دوست دارم به سینما نیز علاقمندم من از تئاتر شروع کردم، تحصیلاتم در همین رشتہ است و حتی اطلاعات نمایشی ام بیشتر است ولی بازی در سینما را نیز خیلی می‌پسندم.

□ جایگاه زنان بازیگر را در جامعه امروزی ما چگونه می‌بینید؟

□ من تکر می‌کنم که جسورترین زن‌های جامعه ماسانی هستند که وارد عالم هنر می‌شوند و زندگی می‌کنند و هنوز هم پس از سالیانی که سپری گشته خیلی‌ها نگاه ناباورانه‌ای به این حرفه دارند. خیلی‌ها اصلاً باور نمی‌کنند این حرفة می‌تواند مقدس باشد و آدمهای پاکی هم در آن حضور دارند. همچنان ذهن مردم از جریانات قبل او انقلاب مسوم است.

□ ضعف بازیگری در سینما و تلویزیون را در چه چیزی می‌دانید؟

□ کمپود فیلم‌نامه خوب.

□ پس صرف کارگردان نیست؟

□ خب کارگردان خیلی مهم است ولی بیشتر برمی‌گردد به فیلم‌نامه مطلوب. ما در حال حاضر داریم افرادی را که باید کار بکنند ولی نمی‌کنند من شخصاً دلایلشان را نمی‌دانم ولی از این نوع بسیار هستند و در مقابل افراد بسیاری نیز هستند که کار می‌کنند و من شخصاً خجالت می‌کشم بگویم بازیگرم. زمانی که ما بازیگر خوب داشته باشیم می‌توانیم ادعایی در این رشتہ داشته باشیم. زمانی که همبازی مقابله‌خوب باشد می‌توانیم بگویید که بازیگرد وقتی هم که بازیگر ضعیف باشد همه چیز مشخص است. الان دیگر خیلی‌ها بازی می‌کنند.

□ نظر مردم و منتقدین برایتان مهم است و یا چیزی را عوض می‌کند؟

□ خب ما کار فردی انجام نمی‌دهیم، حداقل پنجاه درصد کار باید رضایت خود ما باشد. و بقیه آن برمی‌گردد به نظر کارشناس‌ها و افرادی که با آنها مشغول کار هستیم و سپس مردم عامه و روشنفکر، بعضی کارهایی که فعلًاً انجام می‌گیرد به اسم «برای مردم» می‌باشد. به همراه پایان‌های خوش آبکی، همین مردم به آنها می‌خندند. در حال حاضر مردم ما خیلی هوشیارند. من بارها دیده‌ام که افراد عادی نقد خوبی درباره فیلم یا شخص بازیگر را آرائه می‌دهند و درست هم می‌گویند. وقتی مردم تیزبینی داریم کلاه سر خودمان می‌خواهیم بگذاریم. گاهی، فکر می‌کنیم که مثلاً تماشاجی از کجا می‌فهمد! در صورتی که او از همه بهتر می‌داند.

□ در زمینه‌های دیگر هنری هم فعالیت می‌کنید؟

□ بهر حال تمام کسانی که کار هنری می‌کنند گزیز هم به مقولات دیگر می‌زنند. از مطالعه شعر، داستان، ... ولی من شخصاً به صرف بازیگری بدنیال هنر دیگری نرفته‌ام. من خودم داستان و نمایش‌نامه نوشته و کار کرده‌ام ولی بطور جدی با آن برخورد نکرده‌ام. و به نظرم از این شاخه به آن شاخه پریدن. هم شاید کار درستی نباشد اگر توانستیم به یک سمت درست برویم کار مثبتی انجام داده‌ایم. در حال حاضر اگر فرصتی پیش بیاید سعی دارم که کارهای کوتاه فیلم‌سازی را انجام دهم.

□ با تشرک از شما که وقتان را در اختیار ما قرار دادید.

اردیبهشت ۱۳۷۷ / سال پنجم / شماره ۲۹